

การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อคณะทันตแพทยศาสตร์ ม.อ. หาดใหญ่

สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ปี 2568

https://eh.anamai.moph.go.th/th/322-2568/download?id=123560&mid=39530&mkey=m_document&lang=th&did=36186

1. ประชากรผู้สูงอายุไทย

- ประเทศไทยมีประชากรทั้งหมดประมาณ 65.97 ล้านคน
- มีผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) จำนวน 13.34 ล้านคน คิดเป็น 20.23%
- แบ่งตามช่วงอายุ:
 - 60-69 ปี: 7.58 ล้านคน (56.81%)
 - 70-79 ปี: 3.95 ล้านคน (29.63%)
 - 80 ปีขึ้นไป: 1.81 ล้านคน (13.56%)
- คาดว่าในปี 2583 สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มเป็น 31.28% ของประชากรทั้งหมด

2. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

- ปี 2567 มีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (ติดบ้าน-ติดเตียง) 425,525 คน
- คาดว่าในปี 2568 จะเพิ่มเป็น 467,765 คน
- ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 42,240 คน
- ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver) ที่ต้องมี = 93,553 คน
ปัจจุบันมี 88,823 คน → ต้องเพิ่มอีก 4,730 คน

3. ระบบการดูแลสุขภาพและการเข้าถึงบริการ

- ร้อยละของผู้มีภาวะพึ่งพิงที่เข้าถึงบริการและได้รับการเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์ = 82.70%
- ผลลัพธ์จากการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิง:
 - ADL ดีขึ้น: 24.12%
 - ADL เท่าเดิม: 49.84%
 - ADL ลดลง: 26.57%

4. การดำเนินโครงการและเป้าหมายปี 2568

- สถานีวาทิบาลในชุมชน: ตั้งเป้าให้บริการผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง/ผู้ป่วยระยะท้าย 20%

- Care Manager ได้รับการฟื้นฟูทักษะ: ตั้งเป้า 75%
- ผลักดันการควบคุมมาตรฐานสถานดูแลผู้สูงอายุตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2564
- เชื่อมโยงการดูแลแบบ Long Term Care กับ Palliative Care โดยมีชุมชนและครอบครัวร่วมดูแล

ข้อมูลผู้สูงอายุในประเทศไทย

https://www.dop.go.th/th/statistics_page?cat=1&id=2569

◆ ภาพรวมประชากรไทย

- จำนวนประชากรรวม: 65,893,593 คน
- จำนวนประชากรไทย: 64,894,429 คน
- จำนวนผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป): 13,916,339 คน
- คิดเป็นร้อยละ: 21.44% ของประชากรไทย

◆ จำนวนผู้สูงอายุตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	สัดส่วนโดยประมาณ
60-69 ปี	7,787,212	~56%
70-79 ปี	4,196,657	~30%
80-89 ปี	1,555,566	~11%
90-99 ปี	330,964	~2%

100 ปีขึ้นไป	45,940	~0.3%
--------------	--------	-------

♦ จำนวนผู้สูงอายุแยกตามเพศ

● ชาย: 6,146,210 คน (44.17%)

● หญิง: 7,770,129 คน (55.83%)

👉 ผู้หญิงมีสัดส่วนมากกว่าผู้ชายในกลุ่มผู้สูงอายุ

♦ ผู้สูงอายุตามภูมิภาค

ภาค	ผู้สูงอายุ (คน)	ร้อยละของผู้สูงอายุในภาค	กลุ่มอายุหลัก (60-69 ปี)
ภาคเหนือ	2,866,461	25.24%	1,643,692
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,380,461	20.34%	2,475,230
ภาคกลาง	4,955,385	21.98%	2,736,655
ภาคใต้	1,714,032	18.11%	931,635

จำนวนผู้สูงอายุสัญชาติไทยจำแนกตามจังหวัด พ.ศ. 2568
ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ 30 เม.ย. 2568

ภาค *	รวมประชากร	รวมประชากรไทย	รวมผู้สูงอายุ	%ร้อยละผู้สูงอายุ	รวมผู้สูงอายุชาย	รวมผู้สูงอายุหญิง	%ผู้สูงอายุชาย	%ผู้สูงอายุหญิง
1. ภาคใต้	9,520,784	9,462,434	1,714,032	18.11%	755,035	958,997	44.05%	55.95%
2. ภาคเหนือ	11,876,288	11,358,570	2,866,461	25.24%	1,281,326	1,585,135	44.70%	55.3%
3. ภาคตะวันออกเฉียง...	21,587,431	21,531,120	4,380,461	20.34%	1,991,786	2,388,675	45.47%	54.53%
4. ภาคกลาง	22,909,090	22,542,305	4,955,385	21.98%	2,118,063	2,837,322	42.74%	57.26%
รวมทั้งหมด	65,893,593	64,894,429	13,916,339	21.44%	6,146,210	7,770,129	44.17%	55.83%

การเพิ่มจำนวนโรงพยาบาลทันตกรรมในทุกจังหวัดของประเทศไทย

- ไม่มีโรงพยาบาลทันตกรรมเพิ่ม แต่เป็นการขยายคลินิกหรือศูนย์ทันตกรรมภายใต้โรงพยาบาลที่มีอยู่

คลินิกทันตกรรม โรงพยาบาลสุทธาเวช (สุราษฎร์ธานี)

- เปิดให้บริการตั้งแต่ 30 มิถุนายน 2568 ที่ชั้น 3 ของโรงพยาบาล สุทธิเวช
- ทำงานจันทร์-ศุกร์ ในเวลาราชการ

คลินิกทันตกรรม โรงพยาบาลศิริราช

- เริ่มเปิดตั้งแต่ 1 เมษายน 2568 โดยมีบริการทันตกรรมครบวงจร

คลินิกทันตกรรมพิเศษ – มหาวิทยาลัยพะเยา (ภาคเหนือ)

- เปิดให้บริการในปีการศึกษา 2567 ภาคต้น (ต่อเนื่องถึง 2568)
 - ให้บริการถอนฟัน อุดฟัน ขูดหินปูนแก่ประชาชนทั่วไป
 - เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนทันตแพทย์ปีสูง
(แม้ไม่ใช่ “โรงพยาบาลทันตกรรม” แต่เป็นบริการใหม่ของรัฐในเขตภาคเหนือ)

การขยายศูนย์ทันตกรรม LDC ภาคใต้

- บริษัท LDC Dental (มหาชน) บุคลากรภาคใต้ ตั้งเป้าเปิด 3 สาขาใหม่ ในปี 2568 : จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร และจังหวัดภูเก็ต <https://www.share2trade.com/news/38949/>

กลุ่ม Dental Corporation เปิดคลินิก Smile Signature

- เปิดคลินิก สาขาสุขุมวิท ปลายมีนาคม 2568 เน้นกลุ่ม Medical Tourism (ลูกค้าต่างชาติ 100%) พร้อมเป้าหมายได้ปีละ ~30 ล้านบาทสาขาเดียว
- สาขาอื่นที่ดำเนินการในปีนี้ได้แก่ รัชดา (สำนักงานใหญ่), สยามสแควร์, ศรีนครินทร์, รามอินทรา, พหลโยธิน, Central West Gate (บางใหญ่) และ ป่าตอง (ภูเก็ต) ซึ่งครบ 8 สาขาในปัจจุบัน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจในปัจจุบัน 2568

<https://mof.go.th/wp-content/uploads/2025/05/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%Bpdf>

1. เศรษฐกิจไทยขยายตัว 2.1% ต่อปี (คาดการณ์ช่วง 1.6 – 2.6%)

คำอธิบาย:

เป็นการเติบโตที่ “ชะลอตัว” เนื่องจากแรงกดดันจากภายนอก โดยเฉพาะนโยบายภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา และแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการค้าและการลงทุนของไทย

2. การส่งออกสินค้า: คาดว่าจะขยายตัว 2.3% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 1.8 – 2.8%)

คำอธิบาย:

แม้จะได้รับผลกระทบจากนโยบายภาษีนำเข้าสหรัฐฯ แต่การชะลอการใช้มาตรการบางส่วน เช่น การเลื่อนบังคับใช้ภาษี 90 วัน และการยกเว้นสินค้าบางประเภท (เช่น อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์) ทำให้สถานการณ์ยัง “ทรงตัวได้”

3. การนำเข้าสินค้า: คาดว่าจะขยายตัว 1.0% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 0.5 – 1.5%)

คำอธิบาย:

เป็นผลจากความต้องการวัตถุดิบเพื่อการผลิตส่งออก และราคาน้ำมันโลกที่ลดลง ทำให้ไทยนำเข้าสินค้าในระดับที่ประคองเศรษฐกิจได้

4. การบริโภคภาคเอกชน: ขยายตัว 3.2% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 2.7 – 3.7%)

คำอธิบาย:

เป็นแรงสนับสนุนสำคัญของเศรษฐกิจไทย โดยได้รับแรงหนุนจากรายได้ภาคบริการและการท่องเที่ยวในประเทศที่ยังฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

5. การลงทุนภาคเอกชน: ขยายตัว 0.4% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ -0.1 ถึง 0.9%)

คำอธิบาย:

การลงทุนภาคเอกชนยังซบเซา เนื่องจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกและภาษีการค้าระหว่างประเทศ แต่ยังมีการลงทุนต่อเนื่องในบางอุตสาหกรรม เช่น ไฟฟ้า พลังงาน เทคโนโลยี

6. การบริโภคภาครัฐ: ขยายตัว 1.2% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 0.7 – 1.7%)

และ การลงทุนภาครัฐ: ขยายตัว 2.8% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 2.3 – 3.3%)

คำอธิบาย:

เกิดจากการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงไตรมาส 3-4 ของปีงบประมาณ 2568 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่องถึงต้นปีงบประมาณ 2569

7. อัตราเงินเฟ้อทั่วไป: อยู่ที่ 0.8% ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ 0.3 – 1.3%)

คำอธิบาย:

สะท้อนว่าเศรษฐกิจยังไม่ร้อนแรงมาก และราคาสินค้าโดยรวม (เช่น น้ำมัน) มีแนวโน้มทรงตัวหรือลดลง

8. ดุลบัญชีเดินสะพัด: เกินดุล 12.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว 2.2% ของ GDP)

คำอธิบาย:

แสดงถึงเสถียรภาพภายนอกที่ดี ส่งผลให้เงินบาทไม่อ่อนค่าเกินไป และประเทศยังคงมีทุนสำรองระหว่างประเทศในระดับสูง

วิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกแบบรวม PESTEL

1. Political (การเมือง)

- รัฐบาลเดินหน้า โครงการ 30 บาทรักษาทุกที่ ครอบคลุมการตรวจฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน อุดฟัน ฯลฯ 3 ครั้ง/ปี ส่งผลให้ ประชาชนเข้าถึงบริการพื้นฐานมากขึ้น
- มีการ ผลักดันให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership : PPP) ในบริการทันตกรรม เช่น ทันตแพทยสภาหารือมาตรฐานการเปิดคลินิกร่วมทุน

<https://www2.ocsc.go.th/sites/default/files/document/2015-hipps-report-group-7.pdf>

- ความไม่แน่นอนทางการเมืองอาจส่งผลต่อ งบประมาณด้านสาธารณสุขและการศึกษา

ผลกระทบต่อ รพ.ทันตกรรม ม.อ. / โอกาส

1. โครงการ 30 บาท อาจทำให้ประชาชนเลือกไปรับบริการที่คลินิกเครือข่าย (ไม่ต้องรอคิว) มากกว่า รพ.รัฐ หาก ม.อ. ไม่ปรับตัวเรื่องเวลารักษา
2. นโยบาย PPP ควรเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงด้านการแข่งขันกับภาคเอกชน หากรัฐหนุนเอกชนเข้าถึงพื้นที่มากขึ้น

2. Economic (เศรษฐกิจ)

- GDP ขยายตัวเพียง 2.1% สะท้อนกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ โดยเฉพาะในกลุ่มรายได้น้อย-ปานกลาง
- การบริโภคภาคเอกชนโต 3.2%
- นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามา 36.5 ล้านคน
- เงินเฟ้อต่ำ (0.8%)

ผลกระทบต่อ รพ.ทันตกรรม ม.อ. / โอกาส

- ผู้บริโภคระวังการใช้จ่าย อาจส่งผลให้การรักษาที่มีค่าใช้จ่ายสูง เช่น รากฟันเทียม ครอบฟัน ลดลง
- โอกาสขยายบริการทันตกรรมเชิงพาณิชย์แบบ Medical Dental Tourism ในกลุ่มนักท่องเที่ยว
- เงินเฟ้อต่ำ ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลยังควบคุมได้ง่าย
- หากวางแผนเบิกจ่ายหรือบริการแบบ “คู้มค่า” จะสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคเศรษฐกิจชะลอ

3. Social (สังคม)

- สังคมผู้สูงอายุ: ไทยมีผู้สูงอายุ >14% ของประชากร มีความต้องการฟันปลอม รากเทียม การดูแลเฉพาะทาง
- ประชาชนให้ความสำคัญกับ “ฟันสวย” เช่น การจัดฟันใส ฟอกสี วีเนียร์
- ความตระหนักด้านการป้องกันยังน้อยในชนบท—ช่องว่างในการให้บริการทันตกรรมระดับปฐมภูมิ

ผลกระทบต่อ รพ.ทันตกรรม ม.อ. / โอกาส

- โอกาสในการพัฒนาคลินิกเฉพาะทางผู้สูงอายุ หรือบริการ Mobile Unit ดูแลช่องปากผู้สูงอายุในชุมชน
- หากสามารถออกแบบบริการด้านความงาม เช่น ฟอกฟัน จัดฟันราคาประหยัด จะเจาะกลุ่มวัยทำงานได้
- ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ทำให้ยังต้องมีบริการที่เข้าถึงได้ในราคาประหยัด

4. Technological (เทคโนโลยี)

- ทันตกรรมดิจิทัล: CAD/CAM, 3D Printing, CBCT, ระบบสแกนฟันกำลังแพร่หลาย
- เริ่มมีการใช้ AI ในการอ่านภาพฟัน วางแผนการรักษา และระบบจัดฟันใส
- Tele-dentistry เริ่มเกิดในภาคเอกชน ยังไม่แพร่หลายในระบบรัฐ
- การแข่งขันด้านเทคโนโลยีทำให้คลินิกเอกชนเริ่มมีอุปกรณ์ทันสมัยมากขึ้น เช่น Smile Signature, LDC

- อย่างไรก็ตาม การนำเข้าเครื่องมือแพทย์บางชนิดอาจได้รับผลกระทบจากนโยบายภาษีและความขัดแย้งทางการค้า

ผลกระทบต่อ รพ.ทันตกรรม ม.อ. / โอกาส

- หากไม่อัปเดตเครื่องมือหรือเทคโนโลยี อาจเสียเปรียบในการแข่งขันกับเอกชน
- โอกาสพัฒนางานวิจัยหรือความร่วมมือกับบริษัทเทคโนโลยีทางทันตกรรม
- ควรวางแผนการลงทุนอย่างมีกลยุทธ์ และจัดลำดับความสำคัญของเทคโนโลยีที่จำเป็น

5. Environmental (สิ่งแวดล้อม)

- คลินิกทันตกรรมเริ่มให้ความสำคัญกับการจัดการ ขยะทางการแพทย์และวัสดุที่เป็นพิษ
- มีความตื่นตัวต่อการใช้ วัสดุชีวภาพ/เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการรักษา เช่น พลาสติกย่อยสลายได้ในอุปกรณ์ชั่วคราว

ผลกระทบต่อ รพ.ทันตกรรม ม.อ. / โอกาส

- โอกาสในการวางแผนเป็น “โรงพยาบาลสีเขียว” หรือปลอดพลาสติกในแผนระยะยาว
- สร้างภาพลักษณ์ด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม

6. Legal (กฎหมาย)

- ทันตแพทยสภาเสนอร่างข้อบังคับใหม่ (ม.ย. 2568) เช่น เรื่องการควบคุมคลินิกเอกชน, การฝึกอบรมเฉพาะทาง
- การเปิดคลินิกต้องมีมาตรฐานใหม่ด้านคุณภาพและความปลอดภัย
- มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวตามข้อกำหนดวิชาชีพใหม่ และการรับรองหลักสูตร (เช่น AUN-QA, สกอ.)